

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM

IZJAVE PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE PO SESTANKU S PREDSTAVNIKI DELODAJSKIH ZDRUŽENJ

Ljubljana, 15. junij 2007

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj. Pravkar smo končali zelo konstruktiven pogovor z predstavniki oziroma predsedniki obeh zbornic in obeh delodajalskih organizacij. Tema je bila socialni dialog v Sloveniji in predlog zakona oziroma delovno gradivo zakona o delovnih razmerjih.

Gre za besedilo, ki se je usklajevalo dolgo časa. Pravzaprav gre za eno najdaljših pogajanj o kateremkoli zakonu v Sloveniji. Celo slovensko ustavo smo uskladili in napisali v krajšem času, kot pa je to uspelo z usklajevanjem zakona o delovnih razmerjih. Vendarle pa je zdaj besedilo na delovni ravni usklajeno. Predstavlja kompromis, vendar ta kompromis prinaša več deset dobrih izboljšav v smeri večje fleksibilnosti trga dela.

Gre za predvsem za ukrepe, ki prinašajo lažjo zaposljivost. Prinašajo izboljšanje položaja malih delodajalcev, ki so bili doslej, v primerjavi z velikimi, na mnogih točkah, kar se tiče delovnih razmerji, deprivilegirani. Izboljšave prinašajo večjo notranjo mobilnost, prinašajo širitev možnosti zaposlovanja za določen čas, prinašajo večjo prožnost pri projektnem delu, prinašajo delno skrajšanje odpovednih rokov, prinašajo pa tudi učinkovitejši nadzor nad izvajanjem zakona o delovnih razmerjih in tudi večjo zaščito delavcev pred diskriminacijo in vsemi oblikami trpinčenja.

Socialni partnerji so se tudi sporazumeli o povečanju možnega števila nadur v tekočem mesecu, kar je v tem trenutku eden najbolj perečih problemov slovenskega gospodarstva. Število nadur po obstoječi zakonodaji v Sloveniji je omejeno na 170 na mesec, evropska direktiva postavlja zgornjo mejo na 250. Dogovor, ki je bil dosežen, omogoča, da ob soglasju delavca, ta zgornja meja pride nekje od 170 do 230 ur. Še posebej v slovenski pridelovalni industriji je to težko pričakovana rešitev, ker zdaj, kljub temu, da delavci soglašajo, ni možno povečati število nadur ponekod oziroma v največjem številu primerov tudi ni možno dobiti novih delavcev, še posebej ne določenih poklicev. Zaradi tega mora veliko slovenskih podjetij odpovedovati naročila. Ponavljam še enkrat, da je ta premik zgornje meje števila nadur dosežen soglasno in z dodatkom, da je potrebno za to soglasje delavca. Doslej te meje ni bilo možno dvigati niti ob soglasju, ker je zakon to prepovedal.

Nekateri socialni partnerji bodo o teh usklajenih rešitvah razpravljali na svojih organih. Predvidevamo, da bodo te procedure zaključene do konca tega meseca in potem bo, če bo takšna volja, sledil tudi podpis dogovora o usklajenem besedilu delovnega predloga zakona. Kot sem dejal, je vlada tukaj sledila neki težnji socialnih partnerjev po dogovoru, zaradi tega je ta dialog tudi trajal toliko časa. Ta čas se dejansko izteka in do dogovora je prišlo, lahko bi rekli, ravno še pravi čas, da je mogoče te spremembe spraviti v zakonsko formo in jih v prihodnjih mesecih tudi uveljaviti. Še posebej gospodarstvo čaka na nekatere rešitve. O zadnji sem prej govoril - glede na to, da so se razmere na trgu dela v Sloveniji drastično spremenile in da v tem trenutku ni več praktičnega problema brezposelnosti, razen majhnega segmenta strukturne brezposelnosti, ampak je velik problem pomanjkanje delovne sile in s tem povezano tudi omejeno število nadur.

V tej konkretni zadevi s tem, ko bo zakon posredovan v proceduro in sprejet, delo ni končano. Kot rečeno, je to, kar je bilo sedaj doseženo, v tem socialnem dialogu, kompromis. Tako delodajalci kot delojemalci so iskali neke rešitve, večinoma v sredini.

Čas bo pokazal, koliko dolg je bil ta korak oziroma koliko zadostni so ti učinki. Tako da nameravamo v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona narediti temeljito analizo - k tej analizi po vlada pozvala tudi sindikate in delodajalce - o učinkih tega zakona in o morebitnih nadaljnjih spremembah. Že zdaj je po moji oceni jasno, da bo potrebno v nadaljnjih korakih iskati dodatne rešitve v smeri večje fleksibilnosti, ko gre za delo za skrajšani delovni čas in ko gre za delo na domu. Ker je Slovenija v primerjavi z drugimi razvitimi državami ali pa z državami na podobni stopnji razvoja precej na repu in to dejansko v veliki meri ali pa v določenih segmentih znatno zmanjšuje fleksibilnost na tem področju. Posredno pa. močno povezano s to temo. je tudi naš namen, da eno leto po uveljavitvi davčne reforme - to leto se bo izteklo konec leta 2007 - naredimo oceno o morebitnih nadaljnjih korakih, ki bodo v okviru manevrskega prostora, ki ga bodo globalni učinki davčne reforme povzročili.

Skratka, na podlagi te ocene učinkov davčne reforme, želimo po enem letu ugotoviti v kako veliki meri je možno narediti nadaljnje korake za razbremenitev gospodarstva na davčnem področju. Tudi o tej točki smo se pogovarjali danes na tem sestanku, padlo je tudi več konkretnih predlogov in v kolikor bo ta manevrski prostor nastal glede na dobre rezultate, ki jih daje izvedena davčna reforma, je takšno pričakovanje več kot realno. Bodo šle olajšave ravno v tiste segmente, ki omogočajo še dodatno povečanje fleksibilnosti trga dela oziroma k zniževanju stroškov na tistih oblikah, ki so doslej bile in so zapostavljene.

Torej delo, če bo dogovor podpisan in bo takšen zakon sprejet, ni končano. To je prva faza, potrebne bodo nadaljnje analize in tudi verjetno nadaljnje spremembe, ki bodo slovenski trg dela naredile po eni strani prožen, po drugi strani za delavce varen in na ta način konkurenčen v Evropi pa tudi v okviru Evropske monetarne unije, kamor je Slovenija stopila z januarjem tega leta.

Torej, ob koncu tega dolgega procesa bi izrekel pohvalo tako sindikalni kot delodajalski strani, da so vztrajali na tej poti, kljub temu, da se je včasih vstajalo od mize in na nek način napovedovalo precej radikalne ukrepe, je proces socialnega dialoga vendarle vzdržal tudi to preizkušnjo in Slovenija je na dobri poti, da stre tudi drugi ključni oreh iz paketa gospodarskih in socialnih reform. Prvi je bil davčna zakonodaja, drugo je večja fleksibilnost dela. Korak je narejen, po našem mnenju dovolj dolg, da odgovarja na ključne izzive, ki so v tem trenutku v smislu razvojnih izzivov pred Slovenijo. Potrebno pa ga bo podaljšati glede na izzive, ki prihajajo pred nas in slovensko gospodarstvo v prihodnjih letih. Pohvalo zasluži tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve, ki je vnesla nov ton v ta dialog in v veliki meri tudi z osebnim angažmajem pripeljala dialog do konca.

DARJA TIBOT (TELEVIZIJA SLOVENIJA): Mene samo zanima, ali to pomeni torej, da boste po enem letu boste znova odprli ta zakon o delovnih razmerjih ali boste šli širše?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne. Deloma bomo skušali vplivati na večjo fleksibilnost trga dela z ukrepi, ki se ne nanašajo na delovno-pravno razmerja, ampak na davčno politiko. Že naslednje leto, ko bo poteklo eno leto od uveljavitve davčne reforme. To ni vezano na ta konkretni zakon. Ko gre pa za zakon o delovno-pravnih razmerjih pa bo narejena ocena s strani vlade po enem letu po uveljavitvi tega zakona o učinkih. K takšni oceni bomo pozvali tudi vse ostale socialne partnerje in na tej podlagi bomo odprli razpravo o tem, ali so potrebni nadaljnji koraki in kateri so potrebni. Nekatere smeri se že nakazujejo in o tem sem prej govoril, vendar pa v tem trenutku ni možno sprejemati odločitve, ali bo takoj za tem prišlo tudi do dodatnih zakonskih sprememb - bo pa prišlo do resne ocene in k takšni oceni smo pozvali tudi socialne partnerje.

ALENKA TERLEP (RADIO SLOVENIJA): Glede delodajalcev - zdaj so rekli, da je to za njih še skrajni kompromis - takšna oblika novele zakona o delovnih razmerjih. Že prej so se pritoževali, da so pravzaprav dobili premalo na vse tisto, kar so pričakovali. Odpravnine so nespremenjene, dodatki so ostali, dodatek na delovno dobo itn. Zanimalo jih je v današnjem pogovoru, vsaj tako so najavili, ali je res, da ste sindikatom obljubili, da teh

sprememb ne bo? In v zvezi s tem me zanima, če ima pri vas - glede nato, da je ministrici Cotmanovi pridajajo vzdevek »delavska« in da je pravzaprav bolj na sindikalni strani - Cotmanova polno podporo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Delodajalska stran je v teh pogajanjih postavila 10 zahtev. Šest od teh zahtev je bilo v celoti upoštevanih oziroma izpogajanih na način, da se je predlagatelj z rešitvami popolnoma strinjal. Ene od teh zahtev ni bilo možno uresničiti zaradi evropske direktive, ki določa drugače. Dve zahtevi sta bili upoštevani delno, ena, ki zadeva dodatek na delovno dobo, ni bila upoštevana. Takšna je bilanca realizacije zahtev delodajalske strani po koncu tega dialoga. Če bi vprašali sindikalno stran, potem bi lahko predstavila drugo plat te zgodbe. Dejstvo pa je, da je v socialnem dialogu vedno lažje braniti obstoječe kot pa zagovarjati spremembe in s tega vidika je imela sindikalna stran lažje delo. Pri vsaki stvari je tako, da je pač neke spremembe, še posebej v razmerah, ko gre Sloveniji dobro, lažje braniti kot pa tistim, ki – pa če je še tako argumentirano – predlagajo neke novosti. Tako da s tega vidika bom še enkrat ponovil - gre za kompromis in govoriti o tem, da zdaj se je doseglo veliko ali pa premalo je pač stvar subjektivne ocene. Vlada je v soglasju z obema stranema oziroma socialnimi partnerji obljubila na začetku, da bo spoštovala kompromis in s tega vidika se ne postavljamo v vlogo rabsodnika. Kar se pa tiče dela ministrice, sem pa že prej odgovoril. Glede na to, da sem jo pohvalil za delo pri tem konkretnem projektu najbrž je odgovor sam po sebi umeven. Dodal bi tudi to, da je takšno pohvalo izrekla delodajalska stran na tem pogovoru.